

Çalışma Hakkı

- Türkiye’de yabancıların çalışma izni alabilmesi için hukuki bir engel olmamasına rağmen çalışma izni almak uzun prosedürlerin yerine getirilmesini gerekli kılar ve zaman alır.
- Başvurulan iş için, dört haftalık süre içerisinde o işi yapacak aynı niteliğe sahip kişi bulunmamalıdır. Türkiye’de çalışmak isteyen sığınmacıların geçerli ikamet iznine sahip olması gerekmektedir. Uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesi ikamet izni yerine geçer.
- Çalışma izninin alınması için işverenin başvuru yapması gerekmektedir. Yabancıların çalışma izni başvurularının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın internet sitesinden (www.csgeb.gov.tr) elektronik olarak yapılması ve gerekli belgelerin asıllarının şahsen veya posta ile Bakanlığa ulaştırılması gerekmektedir. Daha ayrıntılı bilgi almak için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın internet sitesine bakabilirsiniz: www.csgeb.gov.tr
- Başvuru sahibi veya şartlı mülteci, uluslararası koruma başvurusu tarihinden altı ay sonra çalışma izni almak için başvurabilir.
- Mülteci veya ikincil koruma statüsü sahibi, statü almasından itibaren bağımlı veya bağımsız olarak çalışabilir. Mülteci veya ikincil koruma statüsü sahibi kişiye verilecek kimlik belgesi, çalışma izni yerine de geçer. Yabancıların çalışamayacağı iş ve mesleklere ilişkin diğer mevzuatta yer alan hükümler saklıdır.

Yasal Düzenlemeler

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu
Madde 89
İş piyasasına erişimle ilgili olarak;
a) Başvuru sahibi veya şartlı mülteci, uluslararası koruma başvurusu tarihinden altı ay sonra çalışma izni almak için başvurabilir.
b) Mülteci veya ikincil koruma statüsü sahibi, statü almasından itibaren bağımlı veya bağımsız olarak çalışabilir. Yabancıların çalışamayacağı iş ve mesleklere ilişkin diğer mevzuatta yer alan hükümler saklıdır. Mülteci veya ikincil koruma statüsü sahibi kişiye verilecek kimlik belgesi, çalışma izni yerine de geçer ve bu durum kimlik belgesine yazılır.
c) Mülteci ve ikincil koruma statüsü sahibinin iş piyasasına erişimi, iş piyasasındaki durum ve çalışma hayatındaki gelişmeler ile istihdama ilişkin sektörel ve ekonomik şartların gerekli kıldığı hâllerde, belirli bir süre için, tarım, sanayi veya hizmet sektörleri, belirli bir meslek, iş kolu veya mülki ve coğrafi alan itibarıyla sınırlandırılabilir. Ancak, Türkiye’de üç yıl ikamet eden veya Türk vatandaşıyla evli olan ya da Türk vatandaşı çocuğu olan mülteci ve ikincil koruma statüsü sahipleri için bu sınırlamalar uygulanmaz.
ç) Başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişilerin çalışmasına ilişkin Mülteci usul ve esaslar, Bakanlığın görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenir.

Uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesi

Madde 76 – (1) Mülakatı tamamlanan başvuru sahibine ve varsa birlikte geldiği aile üyelerine, uluslararası koruma talebinde bulunduğunu belirten ve yabancı kimlik numarasını içeren altı ay süreli Uluslararası Koruma Başvuru Sahibi Kimlik Belgesi düzenlenir. Başvurusu sonuçlandırılmayanların kimlik belgeleri altı aylık sürelerle uzatılır.

(2) 72’nci ve 79’uncu maddeler kapsamında olanlar ile bunların aile üyelerine kimlik belgesi verilmez.

(3) Kimlik belgesinin şekli ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenir.

(4) Kimlik belgesi, hiçbir harca tabi olmayıp ikamet izni yerine geçer.

Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun (Sayı: 4817 / Tarih:27.02.2003)

İzin Alma Yükümlülüğü ve İzin Verme Yetkisi

Madde 4 - Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe, yabancıların Türkiye'de bağımlı veya bağımsız çalışmaya başlamadan önce izin almaları gerekir.

İzin İsteminin Reddi

Madde 14 - Çalışma izni veya çalışma izninin uzatılması istemi;

- a) İş piyasasındaki durum ve çalışma hayatındaki gelişmeler ve istihdama ilişkin sektörel ve ekonomik konjonktür değişikliklerinin çalışma izni verilmesine elverişli olmaması,
- b) Başvurulan iş için ülke içinde, dört haftalık süre içerisinde o işi yapacak aynı niteliğe sahip kişinin bulunması,
- c) Yabancı'nın geçerli bir ikamet tezkeresinin bulunmaması,
- d) Bir işyeri, işletme veya meslek için izin talebi reddedilen yabancı'nın aynı işyeri, işletme veya aynı meslek için izin talebinin reddedildiği tarihten itibaren bir yıl geçmeden yeniden izin talebinde bulunması,
- e) Yabancı'nın çalışmasının milli güvenlik, kamu düzeni, genel asayiş, kamu yararı, genel ahlak ve genel sağlık için tehdit oluşturması, hallerinde reddedilir.
- 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun'un 21. maddesi gereğince izinsiz yabancı çalıştıran işverenlere ve yabancılara 2014 yılında uygulanacak idari para cezaları:

Çalışma izni bulunmayan yabancıyı çalıştıran işverenlere her bir yabancı için	: 7.612TL
Çalışma izni olmaksızın bağımlı çalışan yabancıya	: 759 TL
Çalışma izni olmaksızın bağımsız çalışan yabancıya	: 3.043TL

Yukarıda sayılan fiillerin tekrarı halinde idari para cezaları iki kat artırılarak uygulanmaktadır.